

În de dñe ori in septembra: **Joi** a si **Domenică**; éra cindu va pretinde im- portanța materialor, va ési de trei său de patru ori in septembra.

Prețul de prenumeratiune.

pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
diametate de anu	4 fl. v. a.
patraru	2 fl. v. a.
pentru România și strainatate:	
anu intregu	12 fl. v. a.
diametate de anu	6 fl. v. a.

Budapest, in 25 fauru 1874.

Grandiosele si lussuriósele parade si festivități in *Petropole* s'au terminat; MSa Domnitorului nostru luni de noapte a plecat spre Moscovia, de unde ieri s'era a pornit spre *Varsòvia*, éra vineri demanetă la 5 ore va ajunge in Viena; luni — va fi aici la noi. Deçi va trebui să simu cu mare atenție, pentru ca să potem observă, că — contele Andrassy ce felu de principia său daruri politice frumose ni va fi adus din Imperiașa muscularul!

Intr'acea, incătu pentru confuziunea si chiar anarchia nostra de aici de a casa, nu potem să dicem să noi altă, de cătu cu „P. Napló“, organul partidului de la potere:

„Regimul nostru mai essiste — nu mai inca dupa nume. Pregatindu-se a demisiună si asteptandu-si demisiunea, activitatea sa este amortita — atât in legături, cătu să in administratiune.“

Astfelui deci — n'avemu astazi, de cătu dispute si certe, pre langa cari mai facem feliu de felu de planuri si combinatii — *in ventu*; ér poporale sufor, „în plange si platesce.“ — Am ajunsu, de — nu mai multu noi, contrarii domnilor si ai sistemelor lor, ci ei chiar si organele loru reunosc si pronuncia acést'a pe fie-care dia!

Astfelui ne-a resbunatu, acesta trista satisfactiune ni-a data — *cursul naturei*, logic'a si moral'a — vamente de siepte ani!

In dilele trecute in trei tieri straine se schimbara guvernare.

Mai antai amintim pro *Anglia*, unde se constituì urmatorului nou cabinetu conservativu:

Disraeli, ca primulu lordu alu tesaurului; lordulu *Cairns*, ca canceliaru alu imperiu; ducele de *Richmont*, presedinte alu consiliului secretu; lordulu *Malmesbury*, custodele sigilului; lordulu *Derby*, ministru de externe; lordulu *Salisbury*, secretariu de statu pentru India; *Carl of Carnevon*, secret. de statu pentru colonie; *G. Hardy*, pentru resbelu; *Cross*, pentru interne; *Stafford N.* pentru finantie; lord *Manners*, pentru comunicatiuni; *Ward-Hunt*, pentru marina.

In *Turcia* inca s'a schimbătu érasi *Male-Veziratu* — firesce ca si de comunu, din capitiulu Sultanului; dar se tiene că cindu se va schimbă ministeriul intregu.

In fine amintim pe *Grecia* unde — dupa ce la alegera de presedinte in Camera, candidatulu guverniale a cadiutu, ministeriul *Deligeorgios* si-a datu dimisiunea si in locu-i s'a numit ușasi unu ministeriu cu *Bulgaria* in frunte.

Budapest, in 25 fauru 1874.

Candu adi 8 dile, in parlamentulu Germaniei din Berlinu, deputatulu francesu *Teutsch* a respicatu, că deputatii Alsatiei si Lorenei au venit sè proteste in contra annessiunei la Germania si să-si manifeste credintă si alipirea catra *Francia*, atunci episcopulu *Raess*, asemenea deputatu din Alsacia, s'a sculatu si a declarat, că elu si cu *catticii sei*, sunt de parte d'a trage la indoilea valoreea tractatelor de Frankfurt, incheiate intre natiunile german'a si frances'a; adeca că, reconoscu pacea si cessionea teritoriului francesu la Germania.

De să atunci in data deputatulu Alsaciei *Pougnet*, a protestatu solenelu in contra declaratiunei numitului eppu de *Strassburg*, totusi nemtii au dedusu lacruri mari din acea declaratiune, a nume au dedusu dôue: „un'a ca, deputatii francesi ar fi sfasiati; ér altă că: intre eppulu *Raess* ar essiste pactu cu ultramontanii din parlamentulu Germaniei, pe temeiul căruia pré santi'a sa si cu cei alalti clericali, ar avé a remané in Dieta si a se lupta contra guvernului lui *Bismarck*.

Adeverul in acesta referintia nu este inca lamurit; intr'acea din partea poporului Alsacianu se revérsa o ploia de manifestatiuni de ne'ncredere si desavuare facia de perso'nă dlui episcopu deputatu *Raess*, carele din tôte părțile este provocatu, a-si depune mandatulu, de care nu este demnu! Totu de o data siepte dintre deputatii Alsaciei, adeca toti cei de clas'a civile, ne'pendinti de la présanti'sa, publicara prin foi proteste in contra perfidei declaratiunei a colegului loru deputatu — ieuista! Mai imposante este, o infruntare si desmintire, ce i-o face in „*Industriei*“ din Strassburg, unu abate chiar!

Ér dicemua asia dara, că acelu poporu are conscientia de sine si de demnitatea sa. Necasulu este, că dintre toti deputatii numai 2—3 pricpeu nemtiesce, si asiá — nu sunt in stare d'a se orienta pe locu.

Conflictulu cu sassii;
nutur'a si insemmetatea lui.

De siepte ani de dile, nemtii nostri austriaci, pentru cari Romanii si nationalitatile nemagiaro peste totu, — fora ca s'o merite, atâtea simpatie au nutritu si atâtea sacrificia au adus, — si de

asemenea manunchialu celu privilegiat si desmerdatu alu loru din Transilvania, frati vitreg; sassii nostri, cu nepasare, ba inca sprigindu-i si aplaudandu le s'au uitatu la domnii magiari, nebunuti de insolintia, cum isbescu in noi si ne sugruma, fora anima si mila, materialmente si moralmente, si — nu s'a redicatu din parte li o data o vóce seriósa, intru aperarea dreptăii si umanitatii, calcate in piciora.

Astazi diu'a vindictei a sositu. Noi — nu ne bucuràmu de ea; căci — nu este vindict'a moralei in contra nemoralui, ci — este resbunarea naturale ce — in urm'a urmelor, nemoral'a o face ea insasi in contra-si.

Am amintit la rondulu nostru de rescriptulu ministrului ung regiu de interne, *Szapáry*, catra Universitatea sassescă din Sibiu, prin care acestei corporatiuni, din indemnul representatiunei sale in contra planului ministeriale de arondare a municipalor, se opri netedori ce desbatere si decisiune in cestuni publico-politice, si asiá acesta corporatiune antica a natiunei sassesci cu o trasura de condeiu se despoia de totu dreptulu si tota valoreea sa politica, degradandu-se astfelui natiunea sassescă din Transilvania, o mana de 6meni privilegiati, la trépt'a de eloti politici — intocmai ca si celealte natiuni nemagiaro din patria, specialmente casă maioritatea precum penitória a acelei tiere, *Casa românilor* adeca.

Mai la vale, in darea de séma de spre siedintă'a Casei repr. de alalta-ieri luni, es punem cam cu de ameruntulu acestu conflictu, cum s'a presentat elu in Dieta, dimpreuna cu unele trasure caracteristice ale sale, de unde se va vedé, că caus'a este pre cătu se pote de seriósa si ruptur'a intre istetii privilegiati de pana aci din Transilvania si intre privilegiati si totu de o data volnicosii si nesatosii dd. magiari — a devenit patente si — abiá mai cărpi biele!

Dar acést'a nu este totulu. Acum par' că incep a-si veni in ori si germanii de peste *Laita*; acuma par' că incep a vedé si ei barbari a cruda, rusinea secului ce se comite aici la noi, sub titlulu de lege, dreptate, constitutiune, libertate parlamentaria ungurésca; mereu insa — totu acum esindu pre facia *complotulu*, perfidi'a, ce — pentru introducerea acestei afurisite sistime, se vede că a essis-tatu intre nemti, sassi si domnii magiari.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cor-spundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactione *Stationsgasse Nr. 1*, unde sunt a se adresă si corepondintile, ce pri-vescu Redactionea, administratiile seu speditor'a; căte vor fi neframate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde căte 7 cr. pe linia; repetirile se facu cu pretiu sca-dintu. Prețul timbrului căte 30 cr. pen-tru una data in anticima.

Acum cum plotistii stau sè se apuce ei intre ei de capu, si in acesta lupta fie care parte cauta la noi si amenintia pre cealalta — cu noi!

Pre candu mai alalta-ieri, pre cum si mai de multi de repetitive ori, barbati de frunte din natiunea suverana, si organele magiare mai peste totu, sustineau că: *manut'a de sassi* din Transilvania — nu pote sè fie pericolosa magiaris-mului, ba din contra ea este forte buna d'a incurcă si impedece desvoltarea pericolosilor Romani, si de aceea — sassi trebuie crutati, — dupa cum au si fost pan' aci crutati, cu tôte institutiunile loru speciali, — ma „*Ellenor*“ celu mai turbat magiarisoritoru, chiar in timpul din urma, impută aspru ministeriului, că de ce s'a apucat de Universitatea sassilor cu ocasiunea mai susu amintita; — d'alta parte totu mereu facandu atenti pre sassi ca — sè fie intelepti si in pace, se nu interupe pre ste-patorii, căci — acestei a n'au de cătu sè dée freu romanilor si — pace buna de natiunea sassa in Transilvania! nici urm'a nu li mai remane! — precandu dupa acesta nota se canta si descanta la noi acasa; paralelu inse bietilor sassi se stringe berigat'a, ca se nu mai pote nici resuflă in modulu privilegiat de pana acuma, — éta cum resuflă ei, prin me-dilocirea organelor nemtiesci din Viena!

Citămu pentru asta data din „*Deutscher Z.*“ de dominecă trecuta, si citămu numai unele pasagi principali.

Dupa-ce acesta foia, premite in ciatuni vorbali *actele si pactele*, *legile*, *resolutiunile* si chiar *juramentulu Monarchului*, prin cari se garantădă sassilor privilegiiale loru, — dar NB! si *celor alalte nationalităti si confesiuni din tiéra pretensiunile loru recunoscute*, apoi eschiamă:

„Dar — ce-i pasa de acestea gentilului conte *Szapáry*!“

Destulu că natiunea sassescă in ochii fie-cărui adeveratu magiaru, cu atâtua mai vertosu in ochii unui ministru ungurescu, este absolutmente fara nici unu dreptu, si ea in pace si foră contradicere are a se lasă sè fie sugrumată, se fie despota de avere sa privata. Ei nu i este iortat a redică protestu pentru sentintă'a de mōrte, ce s'a adus in contra-i, ci ea trebuie sè astepta in pace si cu răbdare — lovirea de mōrte, ce calălu magiaru tocma se sufulca a i o dă.“

„Asiá vré acesta conte Szapáry; asiá regimul magiaru, si nu ne indoim, asiá parlamentulu magiaru..“

ALBINA.**FOISIÓRA.**

↔

*Descoperiri mari.***Urga Murga**(a XII-ea poveste poporala.)
(Urmare.)**D) Mitologia.**

Pentru ca se pricepea povestea Urga Murga, si de lipsa de a cunoscé mitolog'a de spre Hermes si in specie ca Demiurgu.

1) Hermes in genere.

Hermes e fiul lui Zeus cu Maia, o pleiada ce se identifica cu unu nuor de plôia. si Zeus e adunatoriu de nuori. H. demanetă a s'a nascutu, sér'a a mersu se fure turm'a lui Apollo (sôrele). Din'a a plecatu din légantu, a statu o brôsca tiestósa, a pris'o se se jóce ea, si din scoica a facutu lira. (Preller Gr. Myth. I. 295.)

Hermes cu murgitulu de séra ese din pesteră p. 303. si ce afia albu face negru, si ce

negru face albu p. 304. Elu e poterea fenomenelor intunecatorie pe ceriu si pamantu p. 314.

H. e dieu de mine (ocne) si de visteriele metalice de sub pamantu, pentru acésta s. numesce Kerdoos, vistieriu, castigatoru p. 314. Elu e man'a drépta a lui Zeus si dieilor, implinesce poruncile loru; si in ce relatiune a statu H. cu dieii, in aceea au statu heroldii, eroii, catra regi, stapanitori, si H. e heroldu, carele implinesce tôte.

A avutu unu batu, pe care s'a incovaiatu acusi unu sierpe, acusi doi, si ori ce a atinsu eu batulu acest'a a stramutat in auru, — e de natura magica, căci eu batulu adorme pe toti, si multe le metamorfoséa, adeca stramuta in altu ceva, e batu de binecuvantare, imprimire, indestulare, p. 319. e simbolu luat din vieti'a generica a sierpiloru, si se pare a insemnă contopirea eterna a poteriloru si contrarie, p. e. intunecare si lumina p. 320.

H. e scutulu lotriloru si negotiatoriloru p. 295. e dieulu vendiarui, cumperării si co-

merciului, si in asta calitate o punga cu bani e simbolulu lui, ce insémna castigu si binecuvantare din imperiul mineralu, p. 321.

2) Hermes Demiurgos.

Heroldii, eroii din mitologi'a vechia s'au impartit in mai multe clase, si o clasa a fost: eroii de arte, de maiestria. Acést'a s'a subimpartit in eroii a) de profetía (Weissegekunst) b) de muse (Musenkunst) c) de sculptura si architectura, adeca zidiri (Baukunst). Preller II. p. 472. 486. 499.

De asta data ne interesădă eroii zidari.

Intre acestia se numera Dae dalos, ce insémna la Hom. lucratoriu cu maiestria, éra la Pindaru indiestratoriu. A fost maiestru la curtea regelui Minos, si Ovidiu in Meth. VIII. 159 dice: Dae dalus ingenio fabrae celeberrimus artis, si astfelui lu face fauru vestit. — Elu a zidit labirintulu pentru Minos, si locul de dantiu pentru Ariadne. A fost vestit zidari si in Sicilia. (Preller p. 170.)

Tat'a lui Daedalus e Palamon (priceputu de maiestria,) membru alu Erichindilor, (Erechteus,) unu predicator alu lui Posseidon = Neptunu, dieulu mărilor (Preller II. 161.) Daedalus e si Demiurgu cosmicu, adeca zidariu de lume, creatoriu, si ca architect a fost veneratu de cetele maiestrilor I. 499.

Dar Daedalus nu e altulu, decâtul predicatorul lui Hermes F. Nork p. 20. H. ca architectu „*Baukunstler*“ a capetatu numele de demiurgu p. 8. Politechnicu u H. Demiurgus a fost easatoritu cu Aedon (privighitoare); lemnariulu politechnicu, Dem'urgulu H. Nork p. 169. Pallas Athene la facerea lumii s'a stramutat in priveghiatoria si mai tardiu in rundunea (Chelidon) si H. pentru maiestria rendunelei in zidire s'a insuratu cu ea. (Nork p. 170.)

H. D. e facetoriu de lume casă planetă Mercuriu. (Nork p. 319.)

Deci H. D. se tiene de eroii maiestrelor de zidire.

„Abia căteva dile, decandu votulu deputatilor sassi, prin abnegare de sine — (sic!) mantul pre ministeriului lui Szlávy incaus'a drumului feratu orientale: *Astfelii deci li multiamosce gentilulu, marinimosulu magiaru!* — — —”

„Dar magiarii sè nu se planga, déca procedur'a ce ei astadi o aplică in contra nemtilor din Transilvania, se va aplică dora si in contra loru; sè nu se planga, déca — in diu'a, candu edificiul loru de statu de astadi, dejă pentrus de putredire si vermenosu, surpandu-se in sene si pesta a loru reali seu pretinse drepturi, seu dora si pesta semant'a magiara — se va trece simplu la ordinea dilei!“

„Magiarii sè nu uite, că idei'a de statu magiaru si necesitatea statului magiaru redicatu pe temeinu acesei-a, astadi numai inca de ei este recunoscuta; este vorba de acea ideia si necesitate, cari au fost possibili *numai* intr'unu timpu, candu *Imperati'a*, in urm'a unei guvernari rele si unoru grele suferintie resbelice, infranta jacea la pamentu, — intr'unu timpu, candu *o legiune magiara*, formata in tiér'a dusmanului, se pregatia — in modu de nalta tradare — a ajută, ca propri'a patria sangeranda dintr'o mifia de rane, sè se rumpa in strentie!“

„Magiarii sè nu uite, că timpulu dora nu mai e de parte, candu acele elemente in Ungaria, cari astadi numai eu mare ostenéla, prin fortia, se potu tiené la pamentu, se voru sufultă a intrá in ereditatea magiarilor, cari elemente, abia potu sè mai astepte diu'a d'asi trage séma sangerósa cu stepanii de astadi ai loru. . . .“

Éta deci, cum nemtii nostri, acumu candu consecintele naturali ale politicei inaugurate si continuante de siepte ani cu ajutoriulu loru, incepdu a li veni si loru pre capu, — de o data afilara limb'a logicei si directiunea moralei!

Un'a insa se insiéla amaru — pré intelectii de ei, aceea adeca, candu credu ca elementele nemagiare, intregu infernalulu planu, si tota infam'a politica inadusitoria de nationalitati — o considera de vin'a seu crim'a *numai a magiarilor* si — abia astépta diu'a d'a se resbună asupra natiunei magiare.

Oho! nu mai suntemu copiii de la 1848. Patimile si necasurile comune — asiá credemu, că vor deschide ochii, déca nu a domnilor, apoi secur a poporului magiaru, si — atunci vom serbá diu'a de reconciliare si infratire adeverata, intru interesulu patrsei.

Acást'a e, la ce noi contam'u! —

La adres'a lui „Magy. Polgár“ din Clusiu.

Bravo, Petrel

Vedi că vom sè ne cunoscemu. —

A fost in nrulu 8 alu fóiei nóstre, unde amintiramu despre cea mai scarnava paschila, despre balele spurcate, ce unu pretinsu „*Romanu opositiunale*“ din Pesta vomă asupra persoanei lui Babesiu in nrulu 31 alu onorabilului „*Magy. Polgár*“ din Clusiu. Noi atunci am disu, că — *nu esse acelu Romanu, opositiunalc seu neopositionale*, care sè aiba frunta a sa se numi pe sine in faci'a publicului,

de scriitoriu aceli paschile, si că prin urmare — acelle bale spurcate in veci vor remané pre capulu onorabilei redactiuni dela „*Magyar Polgár*.“

„Astfelii de comunicatiuni merita elu din partea romanilor sei, in colonele sale; de atari este demnii. —

Cu o cale am promis, că — intr'unu din cele mai de aprope numere vom publica acelui scarnavu articlu, pentru ca publicul nostru sè veda, pana unde merge ur'a, uitarea de sine si de onore — la contrarii nostri magiari, chiame-se ei liberali si opositiunali, seu conservativi si ultramontani.

Acést'a palma morale, asiá se vede că a nimeritu de a dreptulu pesta ochi pe cei dela „*Magy. Polgár*.“ Caci — fora sè vré astépta ca se publicamu noi acea miserabila paschila, in nrulu 40 de joi-a trecuta, acelasi — pretinsu corespondinte din *Budapest*, cu aceeasi subsemnatura de — *unu romanu opositionalu*, — se grabi a esi érasa la lumina.

Asta data elu dice, că „*Albina*“ s'a infuriat, dar nu i-o ia in nume de reu, caci este cunscuta dical'a: *spuns adeverulu si ti-se sparge capulu*.

(Aci nu potem a nu reflectá in data pre onorabil'a Redactiune de la „*Magy. Polgár*“ că — da, se sparge capulu de multe ori pentru adeveru, dar si mai de multe — pentru mintiuna si blastematia: Adeca genuinulu adeveru e: că — „*blastematii spargu capetele celor ce vorbescu adeverulu*, ér ómenii de omenia spargu ale mintiunilor si *blastematorilor*. Acést'a regula jace in natur'a luptei intre *contraste*, intre bine si reu, adeveru si mintiuna, lumina si intunerecu.)

Dice mai de parte acelu pretinsu *romanu opositionalu*, că elu — „*nu si-a tinerutu nici de chiamare, nici de oficiu, a vatemă pre Babesiu, insinuandu-i lucruri fora temeu*;“ dar déca totusi Babesiu, prin inspirarea de fapte adeverate — măcar in cea mai mica parte s'ar senti vatematu, si déca cele aduse le-ar tiené de ne-adeverate: „*ori candu este gata a-i a satisfactiune*.“ —

Aha! Bagati séma bine.

Vine unu — cine-va, firesce cu masca de omu onorabil si de *Romanu opositionale*, si vérsa cu tróca cele mai infame mintiune asupra lui Babesiu, descriindu-lu ca pre unu monstru de pecate, unu *Erestrate*, unu celau, unu nimenea, căruia poporulu romanu si intelligenti'a nationale pretotindeniá i-a datu cu piciorulu, si dupa aceea serbii l'au redicatu din gunoi si l'au tramisu la Dieta, — astfelii descriindu-lu, si apoi sustinendu acést'a descriere si mai de parte, vine a-i oferi satisfactiune cavaleresa!

Póte sè fie ceva mai evidinte, de cătu că — pretinsulu „*Romanu opositionale*“ — nu tiene pre Babesiu de aceea ce l'a descris, — séu că elu, acelu pretinsu *Romanu opositionalu*, insusi este unu omu de nemica, o *lapedatura miserabile*. Tertium non datur. Caci omu de omenia, cu omu de nemica, cu infamati, nu-si pune capulu. —

Dar — lase că vom vedé. Caci — omulu nostru nu se marginesc la atât'a, ci adauge, că elu, *in casu de lipsa, cele disse de sine*, (firesce, in paschil'a sa din nrulu 31 alu lui „*M. Polgár*.“) le póte dovedi cu documente si cu maturis valibili. —

E) *Astronomi'a*.

Mercuriu e o planeta, carea stà mai aprope de sóre; dupa ea urmédia *Venus*, (lucéfierii,) apoi pamentulu, ca planeta.

Calea planetei Mercuriu are mare escentricitate, adeca e tare ovala, lungarétia, intipuindu-se sórele in centru. De sóre e aproape 8 milioane de mile, prin escentricitate se indeparta pana la 10 milioane de mile, si se apropia pana la 6 milioane de mile.

In mediulu noptii nu se vede, ci numai séra si demaneti'a in murgitu, adeca candu se amesteca diu'a cu nótpea si nótpea cu diu'a.

La nordu si sudu se vede mai pucinu, si candu e mai aprope de pamentu, — mai pucinu vederósa.

In conjunctiunea sa de susu e mai de parte de pamentu pana la 30 milioane de mile; in conjunctiunea de diosu e aprope pana la 11 milioane de mile. (Dr. I. H. Mädler: „Populare Astronomie,“ p. 132.)

Pentru că planet'a are mare escentrici-

tate, acusi e pe ceriulu de la resaritu, acusi pe celu dels apusu, si in mitologia s'a disu, că acusi e in Olimpu, acusi in lumea inferna, (conjunctiunea e diosu;) pentru acést'a e solulu dieiloru din Olimpu, si pôrta sufletele la iadu.

S'a intipuitu cu căciula diumetate negra, diumetate alba, precum cu o mana alba, alt'a negra, — alba candu planet'a se vede séra si demaneti'a, negra candu nótpea nu se vede. Nork p. 279. —

F) *Symbolic'a*.

Acést'a dà desluciri mari in mitologia si in povesti.

Animalele din poveste, nu fara causa se pomenescu si lucra; deci voi atinge de spre ele — desi cătu se pote mai pre seurtu, totusi spre inticlesulu povesti.

a) *Grengósia* (séu gergósia,) adeca gónga, (scarabeus, Käfer). Horap. Hieroglif. I. 10, cunoscce trei soiuri de góngi, unulu inchinatu sórelui, altulu lunei, mai altulu lui Hermes = Thaut din Egipetu. Adeca góngi

de scriitoriu aceli paschile, si că prin urmare — acelle bale spurcate in veci vor remané pre capulu onorabilei redactiuni dela „*Magyar Polgár*.“

„Astfelii de comunicatiuni merita elu din partea romanilor sei, in colonele sale; de atari este demnii. —

Cu o cale am promis, că — intr'unu din cele mai de aprope numere vom publica acelui scarnavu articlu, pentru ca publicul nostru sè veda, pana unde merge ur'a, uitarea de sine si de onore — la contrarii nostri magiari, chiame-se ei liberali si opositiunali, seu conservativi si ultramontani.

Prin acést'a credem, că — *necessitatea este pipaibile*, pentru unu omu si o fóia, ce tiene la onore.

De ocamdata ne multiumim a cere dovedea numai pentru döue lucruri:

Antal: Cum ca corespondintele paschiante intr'adeveru este „*Unu Romanu opositionale*.“

Acést'a prin espunerea numelui seu, care — firesce sè lu areto publicului roman — a) de *Romanu adeveratu*, — nu renegatu; b) de *Romanu in lupta nationale opositionale*.

A dón'a: Cumca Babesiu „este din némulu lui Iuda, (adeca nascutu jidau,) că a primiu natur'a si crescere jidovéca.“

Acést'a doveda — firesce o ceremu astfelui, incătu sè convinga si pre sutele de rudenie ale lui Babesiu de prin mai totu Banatulu si chiar pe frate-seu, de unu tata si de o mama, pe plugariulu Isaila Babesiu din Hodoniu, si pe intréga poporatiunea acelorui parti, a nume pre acelui de co-noscuti, cari dela nascere, din parinti si parintii parintiloru sei, de baietu micu de la scol'a romana din Hodoniu si cea de la *Santulu Ilie* din Fabriculu Temesiorei, candu pe la anulu 1827—28—29, in vresta abia de 6—7 ani, cetă Apostolulu in biserică, si mai de parte — prin tôte căile si necasurile l'au petrecutu cu ochii si cu atentiu si iubirea loru — pona in diu'a de astadi; — *pre toti acésti a sè-ii convinga* — dar astfelii incătu toti acesi, vedindu documintele *Romanului opositionale*, se nu prorumpa asupra aceluiu — cu indignatiune in sentint'a: *Om乎 blastematu si de nemic'a! Celdu si mintiunosu foru rusine; creatura démna a domnilor ce de siepte ani demoralizá si nimicescu tiér'a!!* —

Asiá apoi — ne vomu lamuri.

In data ce acésti a sè-ii convinga — dar toti acésti a sè-ii convinga — dar astfelii incătu toti acesi, vedindu documintele *Romanului opositionale*, se nu prorumpa asupra aceluiu — cu indignatiune in sentint'a: *Om乎 blastematu si de nemic'a! Celdu si mintiunosu foru rusine; creatura démna a domnilor ce de siepte ani demoralizá si nimicescu tiér'a!!* —

In data ce acésti a sè-ii convinga — dar toti acésti a sè-ii convinga — dar astfelii incătu toti acesi, vedindu documintele *Romanului opositionale*, se nu prorumpa asupra aceluiu — cu indignatiune in sentint'a: *Om乎 blastematu si de nemic'a! Celdu si mintiunosu foru rusine; creatura démna a domnilor ce de siepte ani demoralizá si nimicescu tiér'a!!* —

La lucru deci, dle „*Unu Romanu opositionale*, pentru ca sè ne cunoscemu — iute si bine! —

Diet'a Ungariei.

In siedint'a din sambat'a trecuta, in 21 februarui a Casei representantilor dupa prusentarea mai multor potitiuni, deputatul Lazar Costică presentă unu proiectu de rezolutiune, subserisul de sine si de ceialalti deputati ai fostei granită, Vincentiu Babesiu si Traianu Doda, prin care, inspirandu date si documente cu gramad'a despreabusurile, violintile si calcările de lege ale dregatorilor si partisaniilor guvernamental cu ocaziunea alegrei din Panciova, se cere: Cas'a sè in-

sarcinedie pre ministrul de justitia si celu de interne, ca acestia sè estinda investigatiunea dispusa in acésta causa si asupra organelor administrative si asupra functionarilor investiti cu conducerea alegeri, si asupra partisaniilor guverniali, cari au abusat cu acésta ocaziune de poterea loru si s'au făcut vinovati de multe illegalităti; despre acést'a si despre mesurile luate din partea ministeriului in acésta privintia sè se substerne apoi casii cătu mai in graba unu reportu cătu mai detajatu.

Se va tipari si la timpulu seu se punte la ordinea dilei. —

Adam Lazar presentedia urm. proiect de rezolutiune: Cas'a sè insarcinedie pre ministrul de interne a presentă unu proiect de lege referitor la regularea fundului regescu si a referintelor urbaniale de acolo.

Se va tipari si la timpulu seu se punte la ordinea dilei.

Urmădia acum doue interpellatii catre ministrul de interne din partea deputatilor sassi I. Gull. si Gust. Kapp. si adeca: cele d'antai in caus'a anularii conclusului universitatii sasesci, care si-a redicatu vocea in contra proiectului de lege referitor la regularea fundului regescu sau a face pentru sasii din fundulu regescu o altă lege municipale speciale? (Adeca sciti, — sugrumarea maioratatei Romanilor.)

Ambe se transpunu ministrului de interne.

Trecendu-se la ordinea dilei: reportul comisiunei petitiunarie, referintele acestia L. Szögyenyi propune: ca petitiunile adresate catre casa in caus'a arondării municipiilor sè se depuna spre orientare in biroului casii. Dintre petitiuni inregistrate cu acésta casă pe cea a clubului din 1848, din Arany-Mediasiu pentru disolvarea dietii. Referintele propune simpl'a respingere a acestei petitiuni.

V. Solymosy afia petitiunea destul de motivata in situatiunea partitelor si a guvernului. Densulu — dupace aréta, că situatiunea actuale nu poate avea durata, deoarece diferitele partite, ce se afia astadi in campanie desmembră totu mai tare in fracturi, er regimulu nu este capace a si-forma o majoritate compacta, ba nici barem a se intreprinde: că cas'a — dupace va fi votat o lege electorală basata pe principia liberali, o lege pentru pedepsirea coruptiunilor ce se ivescu la alegeri, cum si o lege de incompatibilitate se dechiară, că semte de necesaria disolvarea si se emite spre scopulu acesta in cadrul Maiestatea Sa.

L. Csernatony dice, că in dreptulu publicu alu tierii este precisat, că in a cui putere sta a conchiamá si a disolvă diet'a. El privesce in acésta petitiune o impertinentie. Acceptédia propunerea comisiunei.

Simonyi Ernő dice, că situatiunea trebuie făta de totu miserabila, deca vinu inaintea dietii petitiuni, cari ceru disolvarea ei. De este, ca dreptulu de a petitioná sè nu devine ilusoriu, apoi i sta in poterea oricui a o cenu si acést'a. Trecendu la meritul petitiunii observa, că aceea este destulu de motivat, deoarece activitatea dietei presente trebuie sa se numesca neproductiva. Acceptédia propunerea comisiunei.

Brósc'a tiestósa la Persi e simbolulu lui Ahiman, spiritulu seu; la Indi e incorporatiune, adeca intrupare a dieului Wisnu, a dieului de apa; tiestósa intórcere ceriulu constelatiunile. Nork p. 167.

Góng'a si la forma are ceva asemenea cu tiestósa, sémena a avé tiestu. —

b) *Siórecele*, in sanscritu se chiamă mush; de aci latinesce mus, nemtiesce Maus, si se asemenea cu intunecosu. In Egipetu fost sanctu din ei Buto, din'a de nótpea si de luna, carea in forma de sióre ce a scapatu de Typhon, adeca smieu. (Herodot II. 67.)

Cultulu in Mysia, (Mausland = tierul sióreclor, hértilor), a tienutu pentru Apollo Smintheus (σμινθος = sióreclu) si de oraclu, si ii-a lăsatu sè-si faca cuibul sălatariu. Apoll Myoktonos, adeca ucidiatorul

ce ambla diu'a la lumina, nótpea la luna, si in murgitu.

In Egipetu se credea, că nu este gónga feminina, si pentru acést'a a fost simbolulu barbatului, si cast'a boierilor a avutu ca semnu de distinctiune unu anel cu gónga de asupra.

In cătu se referézia la natura, se dice că gónga si-formáza unu globu micu din gunoiu, lu-spermédia, si lu-intórcere de la resaritu spre apusu si indereptu, si astfelii imitádia miscrea universului, deóbrace pamentulu se intórcere dela apusu spre resar

lui Solymoszey. Csiki A. observă, că nu garea din cestiune este o impertinentia, ci presiunea lui Csernatony este impertinenta.

F. Pulszky dice, că dupace bancele ministrului au devenit de batjocura, acum să fi consultu, ca și dietă să se aduca în stare. Respinge dura petiunea.

Acum ia cuventul deputatului național Borlea și dice:

On. Casa! Me miru — (strigări: recesi!) — nu voi recede, apoi măcar cătu să negati. — Me miru, că unul dintre onorabili colegi ai nostri pana intru atâtă s'a iriu la acesta cestiune in cătu a proruptu expresiune — dupa mine — fără neplamentaria; me miru mai vertosu și de ea, căci pre cum mai multi si-vor aduce minte, la anul 1872, pre candu s'au termintu alegerile pentru acesta Dieta, — ce e deputu, acelu d. celegu alu nostru pre atunci sfîndu inca alesu deputatu, — elu celu d'ani in făla sa „Ellenor” — a pretinsu si retatu, cumea acesta Dieta, ca un'a ce s'a desu in modu nemoralu si nelegalu, fiindu insasi nelegalu, să se dissolva. (Csernatony L striga: Acestă nu e adeverat!) Ba dieu este adeverat, si mai multe foi au citatu si produsu articlui sei; apoi eu credu că, deca nici n'a fost impertinentia a scrie si a prese, cumea acesta Dieta — pentru alegerile nelegali, este si ea nelegalu si trebuie dissolta, — a numi acum impertinentia intreprinderea unei comune, carea urmandu-săemplu, cere si ea dissolverea Dietei, este într'adeveru unu lucru mai multu curiosu de atu virtuosu.

De altmîntre si eu insu-mi sunt de parere, că acesta Dieta ar trebui dissolvata, aci este neneabilu lucru, cumea suferim de un morbu nemoralu. (Iaritate.) Guvernul, credinu că pusetiunea sa se clatina totu meeu, a afiatu o cale a-si face o arma poternica pe cont'a poporului nemagiare, numai spre se astienă, adeca a inceputu a suspiciună a grosulu pre — asiă numitele naționalități — in facia tierii; si — pentru ca cu atâtă nu securu să-si ajunga scopulu, s'a pusu de interpretat in desfășoarea loru si acei vr'o noi paragrafi, ce poteau fi de ceva trăba — in legătura, asia numita pentru naționalități, — are pre cum se scia, nu s'a adusu cu consensul nostru; si asia a nimicu si acelu pu-nu favoru, si prin acesta nedreptate ni-a causat mare durere, sciindu bine, că municiile unde s'a facutu acesta nedreptate, si-vor redică văcea si se vor plange, său prin singularii deputati se vor face interpellări, unde spoi unul dintre ministri — a sculat si cu cîntre frumose mistificandu-l impedele intielesu alu și-l a intersu tocmai in contra naționalitătilor. Astfelui apoi s'a Intocmai asiă astadi dlu Pulszky Fe-rencz, carele s'a lasatu rapitu de patim'a sa — pana ntru atâtă, incătu in locu de argumente, speculandu la efectu, s'a folositu de acea vatematorie si ne'ntemeiata expresiune,

cumea naționalitățile ataca si mangescu patria. (O văcea din stang'a: asiă este!) Asiă da; numai cătu eu asi rogă să ni dati date, ér nu totu de a un'a să ni veniti asupra numai cu suspiciuni ne'ntemeiata si ridicule. De altmîntre nu me miru, că si din acesta parte (arăta spre stang'a) suntemu suspiciunati; căci eu vedu si am disu, că — fie-care partita cauta să se intră pre sine intru licitarea si denunciarea năstă, intipindu-si că asiă se face calificata pentru guvern! Chiar astazi „Magy. Ujság” are unu articlu, care se lauda, că deputatii naționali nici intr'unu tipu nu apartin la partită de 48. Dar bine, noi nici n'am afirmatu, că apartinem la ea; deci acesta inca nu e, decătu licitatiune asupra năstă din partea celor de partită de la 48, pentru ca să faca concurintia celor alalte partite, — astazi, in acestu timpu criticu. — Si — éta, acestă este ilustratiunea situatiunei de astazi!

Pre cum am disu, alegerile pentru acesta Dieta s'a facutu pre cale nemoralu si contraria legii, si asiă este naturalu, ca o procedere atâtă de nemoralu si nelegalu — a trebuitu să aiba astfelui de urmări; căci — in daru, domniloru, pre cum este fundamen-tulu, totu asiă trebuie să fie si edificiulu; si din acestu motivu si eu astu de lipsa dissolverei Dietei; părtinescu asia dura propunea lui Solymosi. —

Mai vorbesc in cestiune Tisza K. si Madarász; ér I. Kiss si G. Ugron cantra. La votare inşa se primește propunerea comisiunii cu mare majoritate.

Siedintă de alalta-ieri, in 23 fauru, a Casei reprezentative, a fost memorabile pentru lămurirea causei universitatii sassesci din Transilvania.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei de sambată trecuta si presentarea de multe petiuni in diferite cause, se scola min. c. Szapáry, pentru d'a respunde la interpellatiunea lui Gull, in privintă rescriptului prin carele universitatii sassesci i s'a denegat dreptulu d'a discute si decide in materia publico-politica.

Ministrul, provocandu-se la art. VII. din 1848 si art. XLIII. din 1868, resp. si la art. XLI. din 1791, esplinandu-le si aplicandu le acestea intr'unu intielesu, dupa care intr'adeveru că Univ. Sassa n'ar ave dreptulu d'a se ocupă de cestiuni politice de statu; — mai de parte afirmandu că, usulu ce a custatu nainte de 1848, in acesta privintia astazi nu se poate reconoscere, — sustiene rescriptul ce a emis, si dice că nu va suferi nici o data abusuri ca cele comise de universitatea sassescă.

Se 'ntielege că aplausurile multime magia-re si magiarone — din drépt'a si din stang'a — au fost la mai multe puncturi infocate si cromotose.

Gull apoi si-a facutu reflexiunile, mai nainte de totu indegetandu multele merite ale sassiloru pentru tiera, pre cum si multele promisiuni ce s'a facutu deputatilor sassi in privintă a drepturilor loru naționali; intonandu, cum deputatii sassi, din capulu locului nu s'a retrasu de la Dietă ungură, — (sciti, ca și Romanii ardeleni! — Rep.) ér aci in casa — n'au sprinținitu directiuni pericolose

statului; (— adeca sciti, n'au facutu oposi-tiune casi deputatii naționali! — Rep.) — dupa acestă continua a areată prin citarea de legi si de resolutiuni si casuri — dreptulu ne-contestabilu alu Universitatii sassesci, d'a se ocupă de cestiuni politice de statu, plangendu-se cu amaru, că acelu dreptu acuma se desconsidera si naționa sassa se vatema atâtă de reu. De unde — de feliu nu poate fi multiamitit de responsulu ministrului, ci cere a se pune cauza la ordinea dilei pentru desbatere cu de amenuntul.

Cas'a mai întâga, prin seculare iă responsulu ministrului spre sciintia. Numai sassii, croatii si deputatii naționali din stang'a — nu se scolară. —

Dupa acestu incidente, se subternura unele tractate cu staturi straine, precum a nume tractatul cu Russia pentru posta, cari pe joi-a viitoră se pusera la ordinea dilei.

Matuska P. substerne reportul comisiunii juridice asupra proiectului de lege pentru regularea advocaturei; care proiectu se va tipari si pertractă la timpul seu.

In fine s'a facutu votare pentru doi membri, unul in comisiunea pentru fonduri si fundatiuni, altul pentru cea juridica.

Resultatul se va comunica in siedintă de joi-a viitoră.

Necrologu.

Crud'a moarte era rapi din mediloculu nostru, pre unul din cei mai bravi, mai intelectu si mai zelosi preoti, pre

Georgiu Morariu, *)

parochu gr. or. alu Jadaniului in Banatu, si membru alu scaunului prototeralu din tractul Temisiori, carelo — la Cas'a socrului seu Ios. Cratiunescu, parochului din Chinesu, in 3/15 l. c. la 9 1/2 ore de séra, si-dede sufletulu seu nobilu in manele creatorului, in alu 28. anu alu vietii sale, era alu fericitei sale casatorie alu doilea, lasandu dupa sine in adunca intrisare — pre multu amat'a si acum neconsolabil'a sa socia, Elena nascuta Cratiunescu, cu o infantă Eugenia, abia de 3 septembri; de asemenea pre doiós'a sa mama Marta, pre sor'a sa Marta, pre socrului seu, mai susnumitulu Iosifu Cratiunescu, pre soaca-sa, socf'a ace-stui-a, Elisabeta nascuta Descu, pre cununatii si cununate sale: Georgiu Cratiunescu, protopopu alu Hassiasiului, Emilia, maritata Giuchiciu, socf'a preotului Cristofor Giuchiciu din Lipova; Ladislau, jude cercualu reg. in Cubinu, Alisandru, juristu si teologu absolutu, Anca, maritata Fizesianu, socf'a preotului Pavelu din Usdinu, si Iosifu, stud. de a VIII. cl. gimnasiiale.

Remasitile pamentesce ale reposatului, dupa indeplinirea ceremoniilor de binecuvantare, s'a asiediatu in cimitirul din Chinesu la 5/17 fauru a. c.

Reposatul a fost unul din acei pucini, cari dupa ocuparea postului seu, nu s'a mul-

*) In nrulu precedinte dederam expresiune dorei poporului pentru acesta perdere; astădată on. cleru si-deplang pe alu seu. Astfelui este cu barbatii de zelu si demnitate morale si naționale. Macar catu de pucini ei se fie traitu, dupa ei romane unu golu, carole se sente cu dorere de toti cei buni! — Red.

tiamitu numai cu culegerea rodului ostanelorloru sale din teneretie, ci in totu timpulu seu liberu, scrută, cetă si studia, nisuindu in modulu acesta totu mai multu a se perfectiună, si asiă a castigă filoru sei sufletesci cătu mai multa, buna si folositoră pasiune sufletescă.

Inca ca clericu la institutul teologicu din Aradu, unde cu multe lipse si necasuri avea a se luptă pana ce absolvii si — fece si essaminulu de maturitate, escalandu totu de o data prin mai multi articli scientifice, ce a scrisu in „Sperantia,” organul institutului, — pana ce mai apoi si-castiga demnitatea de redactore alu acelui organu. De atunci in cînd inca s'a ocupat multu cu literatur'a naționala si biserică, scriindu multi articli literari, mai vertosu in organulu consistoriului aradan „Lumină,” precum si unii politici naționali in „Albina.” Era cumea pe langa totă acestea, nu si-a uitat nici de parohienii sai, martori sunt insisi credintosii din Jadani, pre cari intr'unu timpu atâtă de scurtu, de atâtea ori i-a inducite cu predicele si invita-turele sale frumose pline de moralu si de svaturi bune, in cătu in veci li va ramane neuitabilu!

Dara a facutu densulu servicia si intregul tractu alu Temisiori, căruia apartinea; căci activitatea lui neobosita, caracterul lui solidu si nepatratu, si portarea lui exemplaria, nu potura romané neobservate de colegii sai din tractu; de si la prim'a completare a numerului de membrii scaunali, elu fu pre care luanorara cu incredorelor loru, alegandu-lu de membru scaunala, in care calitate era — asiă dicindu — man'a drépta a protopopului seu, mai la totă emisiunile oficiose.

Pe sourtu, in reposatulu nu numai neconsolabil'a sa socia si-a perdu pre sociul seu pre amatu, si infantă fetitia pre bunulu ei parinte, nu numai doiós'a mama si sora pre unicul loru fiu, resp. frate si sustinutoriu; nu numai rudeniele pre unu acumpu si pretintu membru alu familiei loru; in fine nu numai Jadaniul pe celu mai bunu si adeverat parinte sufletescu, ci intréga naționa si biserică a perdu in ensulu pre unul dintre cei mai bravi si distinsi ffi ai sei!

Fie-i tieren'a usior'a si memori'a binecuvantata!

Unu preotu pentru multi.

Dare de séma,
despre banii adunati la „Albina”, pen-tru gimnasiulu romanu din Bradu.

Sub 21 ian. a. c. pre on. d. Nicol I. Mihaltianu, protopopul Bradului, ca pre-siedinte alu Comitetului Representantiei gim-nasiului rom. din Bradu, ni-a comunicatu unu conclusu alu acelui comitetu, care ni cere es-acta dare de séma despre sumele adunate in anii 1872 si 1873 pe séma numitului Gim-nasiu, si totu de odata cărticică de depunere in Cass'a de economii.

Corespondindu acestei cereri, ne sem-tim cu indetorati a areată si onorabilului publicu statulu colectelor noastre pentru amintitulu scopu.

Dupa cum am publicat resumatele nostre in nrui Albinei: 97, 98 si 101 din 1872, apoi: 3, 13, 15, 18, 22, 24, 28, 39 si 81 din 1873, intréga sumă adunata a ajunsu cifra de: 2542 fl. 48 cr. v. a.

de sioreci, pentru că aratandu-se sōrele, fugu sioreci, si in fimbriile sōrelui, peru sioreci, dar candu se arăta Mercuriu, vinu sioreci, pentru că incepe năpte.

Siorecele pentru traialu sub pamentu si intunereciu, si dintii stricatori, e animalul lumii de diosu; in Grecia e simbolulu stricatori, si a fost sanctu din de Demeter = Ceres, casă din de pamentu. (Nork p. 173. Friedreich p. 428.)

Deci se vede apriatu legatur'a intre Murga si siorece; — căci indata ce vine murgi-tulu, siorecele ese din gaur'a sa.

Dar si alteum, fiindu Urga-Murga zi-dariu, — gongi, sioreci si sierpi se asta mai la tota casă, sunt animale si de casa.

c) Sierpele in mitul indicu e intruparea lui Wischnu, ca personificatiune a elemen-tului umediu in trimurti, (trinitate). Nork p. 11.

Proserpina, la Indi Prasarpami, e legata cu breu de sierpe, si Zeus in tipu de sierpe e imbracișiedea. (Nork p. 14.) Dupa ce incol-

tiesc semintă in pamentu si se prosierpuesce in susu catra aeru, se nasce fintă Pro-serpina.

Sierpele e atributulu dieului Serapis, si Aesculap, ca vindecatori, (p. 6,) si alu lui Hermes ca inventatoriu de litere, ce cu cód'a in gura ① e thitha, — p. 153, si insémna eternitate timpu nehotarit u si renascere, pen-tru că insémna vieti si mōrtea. P. 178.

Cu cumpen'a de odata se redica si constelatiunea sierpelui pe ceriu; deci si aci sier-pele e in legatura cu planetă, si H. creatoriu cosmicu. (P. 155.)

Ca locuitoriu sub pamentu, unde este avutia, e pazitoriu de tesauru si Hades = Pluto, calatoresce cu caru cu sierpi. (Fried-reich p. 601.)

Deci H. pe bătu are sierpe; sierpele e animalu de casa; — tat'a sierpelui are multe avutie, si imbia pe Murga cu de acestea; — puiul de sierpe trece cu Urga Murga peste mare in tiéra balauriloru, la tata-seu. Acestă nu e altulu, decătu Posseidón cu pre-

dicatulu Erechtheus, (spintecatoriu, sdrobitoriu, inghititoriu,) dieu de mare, si Erechtheus cu Erichtonios si Kekrops, sunt identici, carii au trupu de sierpe intregu ori diume-tate. (Preller II. 136; Nork 178.)

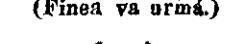
In poveste Posseidon cu predicatulu Erechtheus — e tat'a balauriloru, cari siedu in mare, si Posseidon ca dieu de mare se areată si in tipu de sierpe. — Timpulu candu Urga Murga e inghitit u de sierpe, e timpulu candu Mercuriu năpteau nu se vede, ér pe urma ese mai frumosu — in dori. Ideia sinonima cu scorbur'a, candu manca pe Seranu, cu chitulu candu inghitie pe Ionas; si imperatulu pesci-lorul e era Posseidon, casi alu pesci-lorul Apollo. —

In unele povesti in loculu greengōsie e catielulu, si in loculu siorecelui e miti'a; dar candu trece acestea in ostrovulu mării, aci iau in societatea loru pe siorece. Nu e ceva strainu nici canele; căci H. in Egiptu a fost cu capu de cane, si cerberu, canele iadului se tiene de H. — (Nork p. 165.) La romanii vecchi canele

e atributulu lariloru său dieiloru de casa si Mercuriu e tat'a lariloru. (Friedreich p. 391.) Altcum si canele e animalu de casa, năpte si lumina. Miti'a e simbolulu luminii lunei, deorece năpteau luceșeu ochii; năpteau vine lumin'a etc. p. 169. —

Nu foră referintia la poveste e mitulu cu Minos din Creta, indoindu-se cumea Theseu ar fi fiul lui Posseidon, a aruncat, unu anelul in mare, si Theseu s'a bagat de la scosu. (Preller II. p. 288.) Posseidon i-a ajutat să-lu scăda, asiă in poveste Posseidon = Imperatulu pesciiloru, ajuta a gasi anelul. Anelul afora de multe altele, e simbolulu lucirii unei stele. Pana e anelulu, adeca pana lucește planetă Mercuriu, pana atunci se fac zidirile, podurile etc. Cea ce precum se va vedea la capetu, e unu fenomenu, unu adeveru chiar alu naturei. —

(Finea va urmă.)

Din aceasta suma, precum am aratat in nru 28 din 1873, la cererea onorabilului comitetu sub 20 martiu alu anului trecutu, am tramsu 400 fl; ér restulu de 2142 fl. 58 cr. d'impresa cu interesele 5 percentuali, curinti si capitalisate, l'am tramsu sub 23 fauru n. a. c. numitului d. protopopu presiedinte, in carticic'a primei Casse pestane patriotice de economii, nr. 1509 a filialei pentru Iosef-si Franzstadt, din anulu 1872.

Astfelui acesta afacere — noi pentru a nostra parte o privim de incheiata atatu facia de onoratulu comitetu, catu si de pre stimatulu nostru publicu contribuitoriu. —

Red. Albinei.

Illadja, in Carasius, 12 fauru 1874.

Onorata Redactiune! In colonele pre-titulului diurnalui „Albina,” din tota partile locuite de romani, de sub sceptrului MSale, Imperatului-Rege almostru, nu mai cestim decatul planisor si vaise in contra domnilor de la potere, pentru foradelegile ce facu facia de bietulu poporu romanu. Dar mai tristu si dorerosu e, candu cestim despre de ai nostri, cari in locu se ni fie de mangaiere in diu'a necasului, in locu se ajute poporului in nevoia, ei lu-persecuta pana la extremitate!

Comun'a Illadja, de duoi ani de dile a avutu unu jude communalu, numitu V. R. omu intr'adeveru fora sufletu si fora temere de Ddieu, care tracta cu locuitorii casu cu nesce vite! seraciloru — numai catu nu libelitu si pelea; era pre intelegrint'a locala o batjocurá prin manierele sale demoralisatorie, in catu omulu de omenia nu mai scia ce se dica si se incépa. Cuventulu poporului strigá la ceriu! In fine dlu pretore alu nostru Biró Béla, unguru ce e dreptu, dar barbatu capabilu de vertute, si cu semieminte nobile, vediendu ca — omulu nostru nu se indrépta, recunoscu reulu si i puse stavila. Mai de unadi, in 8 a acestei lune, sosindu in Illadja, suspinse pre judele nostru plinu de pecate si insusiri rele, si in loculu acelui a substitui pre unu barbatu de omenia din sinulu nostru. Prin acestu actu, chiar serbatorescu si de bucuria pentru noi Illadienii, dlu pretore ni-a cásigatu si ne-a deoblegatu spre multiamita.

Vedemu ca, mai essista dreptate — ici colia pre pamantu, si ca si intre domnii dregatorii unguri se mai gasesc barbati cu sufletu, caror li jace la anima fericirea poporului. Onore Tie deci, Domnule pretore! onore tuturor cari voru imita acestu esemplu! Primesco profund'a nostra multiamire pentru ca ne-ai scapatu de unu demonu, care ni a amarit uvieta si ni-a periclitatu bunastarea comuna!

Mai multi Illadieni.

Bozoviciu, 7/16 fauru 1864.

(*Ovatiune natională*) Romanii din Bozoviciu, cottulu Severinului in Banatu, atatu poporulu, catu si intilchint'a, cu ocasiunea casatoriei judelefilor regiu de cercu, adeca a dui Isidor Chetianu, acum de curendu numitu acolo, desi nu avusera inca timpu de a-i conosce vertutile si meritele, totusi numai pentru ca este romanu, l'au intempinatu cu o pompa — ne'ndatinata in acele parti, si in 6/18 fauru, candu elu retornu cu tener'a sa socia, Viora, fiica protopopului Vic. Sierbanu din B. Comlosiu, in tresure si calare i-au esituit multime! — trei mile departe innainte si au condusu cu cea mai mare pompa pre nou casatoritii in orasius; er s'era au arangiatu unu balu si unu banchetu nationalu stralucit.

Tote acestea curatutu numai din propriulu indemnii, propri'a anima a poporului, carele multu iubesc si stima pre domnii sei de unu sange cu sine, catu crede ca ei sunt ómei drepti, omeni de omenia.

De aci naltulu Regimu poate conosce, ca — ce felu de ómeni are a dà poporului, deca doresce a cásigá increderea aceluiu. —

Unu martore.

Varietati.

† (*Necrologu*) In 22 l. c. crud'a mòrte ne mai despoia de unu surcelu alu sperantiloru nostru. **Simeone Toma**, profesore suplinte la gimnasiulu de statu din Buda nu mai e intre noi. In alu 29-lea anu alu vietiei i fu scrisu in cartea sortii se destaca de grigiele pamantesci, atunci candu abia si-finise cursulu

studialor si voia a areta fruptele neobositie sale. Fericitulu, dupa absolvirea studiului gimnasiali, si-completà cunoștiintele in seminariulu St. Barbara din Viena, unde prin resultatulu essamenilor dede proba de rarele eale calitatii. De aci, absolventu teologica, prin fericitulu eppu dela Oradea-mare Popu Selagianu, si spriginitu, se asculte cursulu filosofic la universitatea din Budapest, unde obtinu resultatulu celu mai favoritoriu la censur'a de profesore. Anulu trecutu fu profesore la gimnasiulu de Beiusi, er estu tempu ocupu unu postu de profesore suplinte la gimnasiulu din Buda, miscat la acest'a prin dorulu seu de a-se calificá catu se poate mai bine prin avutale bibliotece a le capitalei. Suferintele de peptu, a caror paciente devin in urma multoru lipse in decursulu studiarii si a nesatiului seu in studiu, pusera stavila reasilarii romanesciloru sale aspiratiuni. E mare numerulu ce deplangu perderea acestui teneru plinu de sperantie pentru Romanime, si cari deci i dieu din anima:

„*Fia-i tierin'a usiora, er memori'a neuitata!*”

— (*Despre balulu romau nationalu*) arangiatu la Sabesiu, langa Alba-Iulia, in 16 fauru a. c. in folosulu fondului scolei romane gr. or. ni se scrie o critica lunga si aspra, prin carea se aréta, cumca prin gresit'a procedere a domnilor arangiatori, acea petrecere a esitui cu totulu denaturata, in catu participantilor nici a miate nu li potea veni, ca sunt la unu balu romanu! Inteligintie nostre de pe la sate, — preotiloru, notariloru si invetitoriloru nu s'a facutu invitarea cuvenita, de asemenea nici oficieriloru nostri dela Alba-Iulia; er eci-ce dintre romani s'a intemplatu a se infacisia in costumu national, au fost isolati la o parte. Balulu — par ca ar fi fost numai in onoara sassiloru; destulu, ca nici de vr'unu venit upe sem'a fondului scolaru — nu poate se fie vorba. —

* * (*Statistic'a scoleloru popularu din capital'a Ungariei, pre care, o recomandam pentru studiu si comparatiune — fratiloru nostri din Bucuresci!*) Capital'a Budapesta, dupa legea mai noua, numera o poporatiune de 260,000 suflete; Pesta singura — astazi neto 200,000. Deci — éta dupa aretările oficiai, care a fost in decursulu anului scolaru 1872/3 — numerulu scoleloru popularu si alu scolariloru la ele. Pe teritoriul Pestei au fost in activitate 43 de scole comunali, cu 6043 baieti si 4475 fetitie. Au mai fost in lucrare 13 scole confesionali, 3567 scolari. Scole private functionau 40 cu 2362 de elevi. In doue scole cetatenesci comunale si trei private de acetas categori, au primitu instructiune baieti baieti — 471. Dupa aceste date asiá dara in anulu 1872/3 au primitu instructiune in Pesta, cea cu 200,000 locuitoru, in 101 de scole populari — 8186 baieti si 8782 baiete. La olata: 16,918. (Aci nu sunt cuprinse scolele medie, reali, comerciali si industriali, gimnasiale, preparandiele, facultatile, politehnica etc. la cari primira instructiune mai nalta aproape 7000 de scolari!) In Buda de sine, carea numera cam 52000 de locuitoru, numerulu scoleloru populari a fost 29, er alu scolariloru 4351, si adeca alu baietiloru 2131, er alu fetitiloru 2220. — Despre Buda-vechia, cu 8000 de locuitoru, lipsescu datele.) Deci poporatiunea Budapestei, cu 252,000 suflete — adeca cam numai cu 20,000 mai multu de catu Bucurescii, — are in 130 de scole populari o suma de 10,317 scolari de partea barbatessa si 10,952 de partea femeiesca, impreuna: 21,269 scolari. — Cate scole popularu si cati scolari in ele — are Bucurescii? — (Mai notam ca poporatiunea este 75% germana si jidana; dar scolele popularu, desi din pung'a poporatiunei sustinute, abia o forte mica parte sunt germane, ci mai tota eschisivminte magiars; màcar ca magiarimea abia este 5% a poporatiunei. Am dori se scim: cum stau in acesta privintia Bucurescii, unde dupa cele mai noue date ce ni s'au tramsu noa, dintr'o poporatiune de 230,000 de locuitori, romanii facu peste 80%!) —

Multiamita publica.

Societatea de leptura a junimei romane dela Academia si Archigimnasiulu Oradanu, si-tiene de sacra detorintia, a dà expresiune

celei mai profunde multiamite catra acei domini, cari cu ocasiunea sieditiei publice, tienuta la 1. fauru, ne ajutorara cu obolul loru; anume contribuindu: Lazaru Iernea 2 fl; Gavrilu Balasius 2 fl; veduv'a lui Iosifu Mandák 3 fl.

Cu acest'a ocasiune amintit'a societate si-implinesce celu mai sacru obligamentu, candu si-esprima a sa profunda multiamita M.O.D. Ioanu Murgu, parou gr. cat. de Olosigiu, carele ne-a-intinsu mana de ajutoriu la arangiarea Salei, subministrandu totu d'odata mai multe mobile necessarie.

Pentru Societate: *Iuliu Papafalvi* mp. *Zacaria Rocinu*, mp. conducatoriu. not. coresp.

Responsu:

Dlui A. Dr. in Bor: Astfelui de lucruri nu se potu publica, caci sunt pre personali. Dar noi le am luat spre informatiune. —

Publicationi tacibili.

Inscrisiare si recomandare!

Ioanu Belesiu, advocat in legile comune si cambiali, si-a deschisu cancelari'a advocationale in Aradu „strad'a tiarcei,” (szarka-utcza,) nr. 12. Deci cu tota stim'a si-ofere onoratului publicu serviciile sale advocationale, in veri ce cause de intrevenire si aperare — pe case judecatorésca, administrationale, ori si privata, a promisiendu elu intru tota cea mai deplina interesare — cu zelu si credintia. —

2-3

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economii in Sibiu.

Conformu §-lui 48 alu statutelor, domnii actionari ai „Institutului de creditu si de economii „Albina“ se invita prin acest'a la

Prim'a adunare generala ordinaria, care se va tine la Sibiu in 25 martie 1874, stilulu nou, nainte de mediasi la 9 ore in edificiulu din strad'a Cisnadiei nr. 7.

Obiectele:

- Reportulu generalu asupra operatiunilor institutului de la activare pana la ultim'a decembre 1873 si presentarea bilantiului.
- Reportulu comitetului de revisiune.
- Fipsarea dividendelor.
- Intregirea consiliului de administratiune.
- Alegerea revisoriloru de computu pe anulu urmatoru

DD. actionari, carii in vertutea §-loru 50, 51 si 52 din statut*) voi-escu a participa la numit'a adunare in persona, ori prin plenipotentiati, sunt rogati a-si depune la cass'a institutului (strad'a macellariloru nr. 30,) certificante loru de actiuni impreuna cu col'a de cuponi, si eventualu dovedile de plenipotintia celu multu pana in 23 martiu 1874 stilulu nou dupa mediasi la 6 ore.

Sibiu, 11 fauru 1874.

3-3 Consiliulu de administratiune.

*) §. 50. Fia-care actionari are in adunarea generala una votu. Proprietarii de cinci actiuni au doue, cei de diece actiuni si mai multe au trei voturi.

§. 51. Dreptul de votu se poate usa in persona, sau prin plenipotentiare altui actionari. Totusi mai multe de diece voturi nu poate avea nici unu actionari, fors privire daca le esserciada in numele seu ori in alu altor', cum si nici unu plenipotentiatu in alu unui ori mai multor actiunari.

Candu actiunile suna pe numele societatilor, corporatiilor, ori minorenilor, atunci dreptulu de votu se poate esserciati prin plenipotentiati si nemembri.

§. 52. Pentru esserciarea dreptului de votu trebuie, ca actionariulu se fia trecutu ca proprietarii alu actiunilor sale, respective documentelor de actiuni, in cartile institutului celu pacinu cu si esse luni inainte de adunare.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din mun'a Crivina, protopresv. Fagetului, se scrie prin acest'a concursu cu terminul de siese septamane dela prim'a publicare in bina. Emolumentele sunt 36 fl. 75 cr. in bani; — 8 meti de grâu, — 14 meti de curcuruzu, 50 lb. de clisa, 50 lb. de sare, 10 de luminari, 8 orgii de lemn, cartiru cu unu jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá statiunea sunt a-si tramite recursele loru, instruite sensulu statutului org. si adresate comitetului parochialu — catra dlu ptpu Atanasiu Ivanoviciu in Faget.

Crivina, in 18 ianuariu 1874.
In co'tielegere cu dlu protopresbiter 1-3 Comitetulu parochialu

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din Drinova, protopresv. Fagetului, se scrie prin acest'a concursu, cu terminul de 6 septamane dela prim'a publicare in „Albina.”

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. in bani; 10 meti de grâu, 20 meti de curcuruzu, 50 de clisa, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de lumini, 8 orgii de lemn, 2 jugere de pamantu si cartiru cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acest'a statiune sunt avisati, ca recursele loru, instruite sensulu statutului org. bis. adresate comitetului parochialu, se le tramita Dlui Atanasiu Ivanoviciu, protopopu in Faget.

Drinova, 7 fauru 1874.
In co'tielegere cu dlu protopopu: 1-3 Comitetulu parochialu

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Petroasa, protopopiatulu Fagetului, prin acest'a se scrie concursu, cu terminul de 6 septamane dela prim'a publicare in „Albina.”

Emolumentele sunt: 63 fl. in bani; 10 meti de grâu, 20 meti de curcuruzu; 75 de clisa, 100 lb. de sare, 12 lb. de lumini, 8 orgii de lemn, cartiru cu 1/2 jugeru de gradina.

Doritorii de a cuprinda acest'a statiune sunt avisati, ca recursele loru, instruite sensulu statutului org. si adresate comitetului parochialu, se le tramita Dlui Atanasiu Ivanoviciu, protopopu in Faget.

Petroasa, in 18 ianuariu 1874.
In co'tielegere cu dlu protopresbiter 1-3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatorésca din com. Juresti, protopop. Fagetului, prin acest'a se scrie concursu cu terminu de 6 septamane dela prim'a publicare in „Albina.”

Emolumentele sunt: 63 fl. v. a. in bani; 10 meti de grâu, 20 meti de curcuruzu, 50 de clisa, 100 lb. de sare, 12 1/2 lb. de lumini, 8 orgii de lemn si cartiru cu gradina de legumi. —

Concurrentii au a adresá recursele loru, instruite in sensulu statutului org. catra comitetului parochialu, si a-le tramite la Dl. Atanasiu Ivanoviciu, protop. in Faget.

Juresti, 8 fauru 1874.
In co'tielegere cu dlu protopopu tractualu 1-3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru intregirea parohiei gr. or. rom. in Glimbaca, cottulu Severinului, se publica concursu cu terminu de siese septamane dela prim'a anuntiare in „Albina.”

Dotatiunea se cuprinda din Stol'n in datinata, birulu anualu dela 200 case à 40 cr. 1 1/2 Sesiune de pamantu parochialu si cartiru naturalu in stare buna, cu gradina de legume.

Concurrentii au se instruidie petitionile amesuratul ord. ven. Consist. diecesanu din 3/7 maiu an. tr. nr. 499, cu tota documentala originali, adresandu-le Sinodului parochialu, prin protopresbiteratulu Caransebesului.

Glimbaca, in 29 ianuariu 1874.
3-3 Comitetulu parochialu, in contielegere cu Pre on. D. protopresbiteriu Nicol. Andreeviciu.